

A KSH jelenti: gazdaság és társadalom, 2017/9

Tartalom

Makrogazdasági folyamatok.....	1
Ágazati teljesítmények.....	1
Termelői és fogyasztói árak.....	3
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	3
Összefoglaló adatok.....	5
Táblázatok.....	6

Makrogazdasági folyamatok

- 2017 eddig eltelt időszakában a világgazdaságot bővülés jellemezte. A globális folyamatokat leginkább meghatározó nemzetgazdaságok közül **Kína** 2017. III. negyedéves gazdasági teljesítménye 6,8, az **Egyesült Államoké** 2,3, **Japáné** 1,6%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.¹ Az előzetes adatok alapján a 28 tagországot tömörítő **Európai Unió** gazdasági teljesítménye 2017 III. negyedévében 2,5%-kal bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva. A növekedés üteme gyorsult a korábbi negyedévekhez képest. A rendelkezésre álló adatok alapján a visegrádi országok mindegyikében és Németországban is nőtt a GDP volumene.²
- A több mint négy éve tartó konjunktúra 2017-ben folytatódott a **magyar gazdaságban**, a **GDP volumene** – a KSH gyorsbecslése szerint – **2017 III. negyedévében 3,6%-kal nőtt** az egy évvel korábbihoz képest. A bővüléshez a legnagyobb mértékben a piaci alapú szolgáltatások járultak hozzá. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok szerint a gazdasági teljesítmény – az uniós átlagnál nagyobb mértékben – 3,8%-kal haladta meg az előző év azonos időszakát, míg az előző negyedévhez képest 0,8%-kal bővült.
- **2017 I–III. negyedévében** a hazai GDP volumene – az I. negyedévi 4,3, a II. negyedévi 3,3 és a III. negyedévi 3,6%-os növekedés eredményeként – 3,7%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a gazdasági teljesítmény 2017 I–III. negyedévében – az uniós átlagot meghaladva – 3,8%-kal emelkedett.
- **A külkereskedelmi termékgazdaságban 2017 I–III. negyedévében** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 75,3 milliárd eurót tett ki, 8,8%-kal nagyobb összeget, mint egy évvel korábban. A behozatal értéke 68,8 milliárd euró volt, ami 12%-kal meghaladta az előző év azonos időszakát. A növekedési ütemek az elmúlt hat év azonos időszakát tekintve a legjelentősebbek. (2012–2016 január–szeptemberi időszakait tekintve az export éves átlagos növekedési üteme 3,0, az importé 2,6% volt.) 2017 első kilenc hónapjában az aktívum 6,5 milliárd euró volt, az egyenleg 1,1 milliárd euróval romlott az egy évvel korábbihoz képest.

¹ Szezonálisan kiigazított adatok szerint. Forrás: az OECD adatbázisa.

² Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított adatok szerint. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

- A részletesen feldolgozott, **2017. január–augusztusi** adatok szerint a **külkereskedelmi termékgazdaság volumene** az exportban 6,4, az importban 8,7%-kal bővült 2016 azonos időszakához viszonyítva. A forgalom **forintban mért árszínvonala** nőtt 2016 első nyolc hónapjához képest: kivitelben 1,4, behozatalban 2,1%-kal. A **cserearány** 0,7%-kal romlott, aminek legfontosabb tényezőjét az energiahordozó-import 27%-os drágulása jelentette. 2017 első nyolc hónapjában a **forint** kissé felértékelődött a kulcsvalutákkal szemben, az euróhoz 1,3, a dollárhoz viszonyítva 0,1%-kal erősödött az előző év azonos időszakához képest.

Ágazati teljesítmények

- A mezőgazdasági számlák rendszere szerint **2016-ban a mezőgazdaság kibocsátása** (folyó áron 2,6 ezer milliárd forint) 9,3%-os volumennövekedést ért el, szemben az előző évi 2,4%-os mérséklődéssel. A kiemelkedő eredmény mögött a növénytermesztés állt, ezen belül elsősorban a gabonafélék és az ipari növények járultak hozzá a növekedéshez leginkább. A növénytermesztés volumene összességében 16%-kal emelkedett, az állattenyésztésé viszont kismértékben (0,4%-kal) mérséklődött. A termelési folyamat során felhasznált áruk és szolgáltatások, azaz a **folyó termelőfelhasználás** értéke egy év alatt 2,3, volumene 4,3%-kal nőtt. A kibocsátás és a folyó termelőfelhasználás különbözeteként előálló **bruttó hozzáadott érték** 1074 milliárd forintot tett ki, folyó áron 6,6, volumenében pedig 17%-kal több volt, mint egy évvel korábban.
- **2016-ban** – a 2015 őszi meghirdetett kormányzati intézkedésekkel összefüggésben – az előző évi háromszorosára, 232 ezer hektárra nőtt az **értékesített mező- és erdőgazdálkodási földterületek** nagysága. Ennek 83%-a szántó volt, amelyből négyszer akkora terület cserélt gazdát, mint 2015-ben. Ezt követte a gyep (10%) és az erdő (5,2%), a fennmaradó 2,0%-ot a szőlő- és gyümölcsös területek értékesítése tette ki.
- Az élénkülő forgalom következtében a **termőföldárak** a 2014. évi 16 és a 2015. évi 10%-os növekedés után 2016-ban átlagosan 22%-kal emelkedtek. Ezen belül a szántó ára nőtt a legnagyobb mértékben (25%-kal), így egy hektár szántóföld átlagára 1,3 millió forint lett. A többi művelési ág esetében is folytatódott az árak növekedése: 2016-ban a szőlő hektáronkénti átlagára 18, az erdőé 11, a gyepé és a gyümölcsösé valamivel több mint 8%-kal drágult az előző évihez képest. Ezáltal országosan 2016-ban egy hektár szőlőt átlagosan 1,8 millió, gyümölcsösöt 1,4 millió, erdőt 612 ezer, gypet 527 ezer forintért forgalmaztak.
- A **földbérleti díjak** is tovább emelkedtek. Országosan egy hektár szántó éves átlagos bérleti díja 2016-ban 49 ezer forint volt, 8,1%-kal magasabb, mint 2015-ben. A gyümölcsös bérleti díja átlagosan 15, a szőlőé 11, a gypé 10%-kal nőtt egy év alatt. Használatukért ebben a sorrendben hektáronként átlagosan 61, 79, illetve 25 ezer forintot kellett fizetni. Egy hektár erdő bérleti díja a 2015. évi 26 ezerről 2016-ban 28 ezer forintra emelkedett.

- **2017. szeptemberben az ipari termelés** volumene³ 5,4%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Munkanaphatástól megtisztítva a kibocsátás 8,1%-kal emelkedett. (2017 szeptemberében eggyel kevesebb munkanap volt, mint egy évvel korábban.) A belföldi értékesítés volumene 6,3, az exporté 5,9%-kal nőtt 2016 azonos időszakához képest. Az ipari területek közül a feldolgozóipar termelése 5,7, a csekély súlyú bányászati 15%-kal emelkedett, míg az energiaipar 2,6%-kal csökkent. A három legjelentősebb feldolgozóipari részterület közül az elektronikai iparban 17%-kal többet, az élelmiszeriparban 1,0, a járműgyártásban 1,8%-kal kevesebbet termeltek az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- A szeptemberi ipari kibocsátás az **előző hónaphoz képest** – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint – 0,7%-kal mérséklődött.
- **2017 I–III. negyedévében az ipari termelés** volumene 5,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások volumene 5,7, a belföldieké 4,0%-kal nőtt. Az iparon belül a kibocsátás 96%-át adó **feldolgozóipar** termelése 5,2, a **bányászati** 21%-kal emelkedett, az **energiaipar** ugyanakkor gyakorlatilag stagnált (–0,2%).
- 2017. január–szeptemberben – a vegyi anyag, termék gyártása kivételével – mindegyik feldolgozóipari alág termelése bővült, a legnagyobb mértékben (18%) a **gép, gépi berendezés gyártásáé**. A szinte teljes egészében külföldre termelő **elektronikai ipar** kibocsátása – már egy éve tartó folyamatos emelkedés mellett – 9,4%-kal bővült. Az elektronikai ipar két legnagyobb részterülete közül a jelentősebb elektronikus fogyasztási cikkek gyártása 18, a híradástechnikai berendezés gyártása 9,1%-kal nőtt. Szintén a feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben bővült a **kohászat, fémfeldolgozás** (11%), a **gyógyszergyártás** (8,0%), a **textil- és bőripar** (7,3%), a **kokszyártás, kőolaj-feldolgozás** (7,3%), valamint a **gumi-, műanyag- és építőanyagipar** (6,3%). A feldolgozóiparon belül a legnagyobb súlyúnak (29%) számító **járműgyártás** termelése 1,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A két meghatározó járműipari terület közül a közúti jármű alkatrészeinek gyártása 5,0%-kal növekedett, a közúti gépjármű gyártása 2,2%-kal csökkent. A feldolgozóipari termelés egytizedét adó **élelmiszeripari** kibocsátás 2,3%-kal nagyobb volt, ezen belül a legnagyobb részterületnek számító húsipar – elsősorban a madárinfluenza hatására – 3,8%-kal elmaradt az egy évvel korábitól. Az élelmiszeripari értékesítés mindkét irányba nőtt: a belföldi eladások volumene 2,5, a külföldieké 3,3%-kal.
- Az egy évvel korábbihoz képest 2017 I–III. negyedévében az ipari termelés minden **régióban**⁴ emelkedett, a leginkább Észak-Alföldön (8,9%), a legkevésbé Dél-Alföldön (2,4%).
- **2017 szeptemberében** a megfigyelt feldolgozóipari területek **új rendeléseinek** volumene 1,8%-kal mérséklődött, ezen belül az új belföldi rendeléseké 13%-kal nőtt, míg az új exportrendeléseké 3,9%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. A járműgyártás új rendelései 9,0%-kal csökkentek, az elektronikai iparéi 18%-kal emelkedtek. Az **összes rendelésállomány** volumene szeptember végén 9,5%-kal elmaradt az egy évvel korábitól.
- **2017 szeptemberében az építőipari termelés** volumene 24%-kal magasabb volt 2016 azonos időszakához viszonyítva. Az épületek építése 23%-kal bővült, ami szeptemberben is elsősorban ipari épületek, kisebb mértékben sportlétesítmények, oktatási és lakóépületek építésének az eredménye. Az egyéb építmények építésének volumene 25%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, a termelés – az alacsony bázis mellett – az út-, vasút- és közműépítési munkák eredményeként bővült.
- 2017. január óta az **építőipari termelés** volumene emelkedik, az **I–III. negyedévben** 27%-kal meghaladta az előző év azonos időszaki alacsony bázist. Mindkét építményfőcsoportban nőtt a termelés volumene: az épületek építése esetében 26, az egyéb építményekében 31%-kal.
- Az **új építőipari szerződések** volumene **szeptemberben** 130%-kal emelkedett az előző év szeptemberéhez viszonyítva, az épületek építésére kötött szerződéseké 47, az egyéb építmények építésére vonatkozóké több mint háromszorosára. Az építőipari vállalkozások **szerződésállományának** volumene szeptember végén 120%-kal meghaladta az egy évvel korábbi alacsony bázist.
- A korábbi évek hullámozó teljesítménye után 2016-ban közel harmadával bővült a **lakásépítés**. A tendencia **2017 I–III. negyedévében** is folytatódott, az építési kedv jelentősen élénkült, 7981 új lakás épült, 52%-kal több, mint egy évvel korábban. A települések döntő többségében dinamikusan nőtt az épített lakások száma, a kisebb városokban több mint négyötödével, a községekben közel háromnegyedével több lakást vettek használatba, mint 2016. I–III. negyedévben. A nagyobb városokban több mint kétötödével több lakás épült, Budapesten azonban az átlagnál kisebb mértékű (18%) volt a növekedés.
- A szakhatóságok által **kiadott lakásépítési engedélyek** és az új lakások építésére vonatkozó **egyszerű bejelentések** száma 2017 január–szeptemberében együttesen 28 411 volt, amely 33%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A használatba vett lakások **átlagos alapterülete** 4m²-rel, 97m²-re emelkedett 2016 I–III. negyedévéhez viszonyítva. A vizsgált időszakban 1368 **lakás szűnt meg**, 6,1%-kal több, mint az előző év azonos időszakában, legtöbb esetben avulás következtében.
- 2017 első felében folytatódott a **lakáspiaci forgalom** növekedése, több mint 55 ezer lakás cserélt gazdát. A használt lakások az **I. félévben** átlagosan 9,3%-kal drágultak, az új lakások ára 8,2%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva.
- A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** volumene **2017 szeptemberében** 5,6, az **I–III. negyedévben** 4,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. (A naptárhatástól megtisztított adatok szerint 6,2, illetve 4,3%-os volt az emelkedés.) 2017 első kilenc hónapjában az összeforgalom csaknem felét kitevő **élelmiszer- és élelmiszerjellegű vegyes üzletek** eladásai 2,5%-kal meghaladták az előző év azonos időszakait. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké 3,5%-kal növekedett, míg az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 1,0%-kal kevesebb lett. A **nem élelmiszertermék jellegű üzletek** forgalma 7,4%-kal emelkedett, ezen belül valamennyi tevékenységcsoportban növekedtek az eladások. A termékek széles körét forgalmazó, az összeforgalomból azonban csekély mértékben részesedő csomagküldő és internetes kiskereskedelem továbbra is kiemelkedően magas, 23%-os volumennövekedést ért el. Az **üzemanyagtöltő állomások üzemanyag-forgalma** – növekvő üzemanyagárak mellett – 2,5%-kal bővült.
- A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** forgalmában 2,9%-os emelkedést mértünk.
- **2017 szeptemberében a kereskedelmi szálláshelyeken** 1 millió 53 ezer vendég 2 millió 534 ezer vendégéjszakát töltött el. A vendégek száma 4,1, a vendégéjszakáké 5,4%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz képest. A vendégéjszakában mért forgalom a külföldiek esetében 7,3, a magyar vendégeknél 3,0%-kal több volt az előző év azonos hónapjához viszonyítva.
- **2017 január–szeptemberében** a kereskedelmi szálláshelyeken a vendégek száma 6,6, a vendégéjszakáké 6,8%-kal emelkedett. A külföldi vendégek 8,7, a belföldiek 4,9%-kal több vendégéjszakát vettek igénybe az egy évvel korábbihoz képest. (A külföldiek forgalma 11,8, a belföldieké 11,7 millió vendégéjszakát ért el.) A **szálláshelyek bevételének** a növekedése továbbra is meghaladta a vendégforgalom bővülését: folyó áron összesen 17%-kal nagyobb bruttó bevételt könyveltek el. A Széchenyi Pihenőkártyával történő fizetésekből 16 milliárd forint, az egy évvel korábinál folyó áron 3,7%-kal több származott.
- 2017 első kilenc hónapjában a **vendéglátóhelyek** eladási forgalmának volumene 2,6%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke összesen 801 milliárd forintot tett ki.

³ Az ipar összesen adata a teljes iparra, a többi adat a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

⁴ Telephely szerinti adatok alapján.

Termelői és fogyasztói árak

- **2017 szeptemberében a mezőgazdasági termelői árak** 5,5%-kal meghaladták az előző év azonos időszakait, a növényi termékek ára 4,0%, az élő állatok és állati termékeké 7,9%-kal nőtt. A gabonafélék ára 6,8%-kal emelkedett, ezen belül a búzáé 13, a kukoricáé 4,0%-kal lett magasabb. A gyümölcsök esetében árnövekedés (13%), ezen belül a szőlőnél csökkenés (5,7%) volt. A zöldségfélék áremelkedése összességében nem volt jelentős (0,8%), az uborka ára azonban negyedével, a fejeskáposztáé ötödével, a vöröshagymáé nyolcadával nőtt, a paradicsomé viszont 1,3%-kal csökkent. Az élő állatok termelőiár-szintje 3,4, ezen belül a vágómarháé 18%-kal lett magasabb. Az állati termékek ára közel ötödével emelkedett az év kilencedik hónapjában, a legerőteljesebben (30%) a tej ára nőtt.
- **2017 január–szeptemberében** a mezőgazdasági termelői árak 3,4%-kal növekedtek, a növényi termékek ára 0,9%-kal csökkent, az élő állatok és állati termékeké több mint tizedével (11%-kal) lett magasabb. A burgonya ára 9,4, a zöldségféléké 0,9%-kal csökkent. Az első kilenc hónapban jelentősen nőtt a vágósertés (17%) és a tej ára (26%).
- **A mezőgazdasági termelés ráfordítási árai az első három negyedéven** 0,7%-kal mérséklődtek, a folyó termelőfelhasználás árai 1,2%-kal csökkentek, a mezőgazdasági beruházásokéi 2,5%-kal nőttek. Legnagyobb mértékben (9,5 és 5,1%-kal) a műtrágya- és takarmányárak csökkentek, míg az energia és kenőanyagok ára 6,4, az épület- és gépfenntartási költségeké 5,2, illetve 2,7, az állatgyógyászati készítményeké pedig 1,8%-kal emelkedett. Az épületberuházások ára 5,4%-kal nőtt, a gépberuházásoké kismértékben (0,2%) mérséklődött. Az **agráröllő** értéke 104,1% volt.
- **Az ipari termelői árak 2017. szeptemberben** 4,1, **január–szeptemberben** 3,0%-kal nőttek az előző év azonos időszakához képest, az emelkedő tendencia közel egy éve tart. A dráguló vegyipari eladások nagymértékben hozzájárultak az áremelkedéshez.
- **Az ipari belföldi eladások árai** erőteljes ütemben emelkedtek: az árak szeptemberben 4,8, január–szeptemberben 4,9%-kal haladták meg az egy évvel korábbi alacsony bázist. Az árak alakulására hatással volt a kőolaj világgpiaci árváltozása, ami leginkább a vegyipart érintette. Az év első kilenc hónapjában az energiaipar értékesítési árai 0,3, a feldolgozóiparéi 7,0%-kal növekedtek az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az elektronikai ipar kivételével mindegyik feldolgozóipari részterületen drágultak a termékek, a jelentős súlyúnak számító élelmiszeriparban 4,7, a kocsygyártás, kőolaj-feldolgozás területén 19%-kal.
- 2017. január–szeptemberben az **ipari exportértékesítés árai** az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,1%-kal emelkedtek, ezen belül a legtöbb feldolgozóipari területet drágulás, a legnagyobb súlyú járműgyártást 0,6%-os mérséklődés jellemezte. (2017 szeptemberében az exportértékesítési árak 3,7%-kal meghaladták a 2016. szeptemberit, ilyen mértékű áremelkedésre az elmúlt 5 évben nem volt példa.)
- **Az építőipar termelői árai az I–III. negyedévben** 4,7, **a III. negyedévben** 5,6%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva, továbbá az előző negyedévhez viszonyítva 1,6%-kal magasabbak voltak.
- A júliusi és az augusztusi emelkedést követően szeptembertől lassult a **fogyasztói árak 12 hónap alatti növekedési üteme**. Az árszínvonal **októberben** átlagosan 2,2%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. **Az év első tíz hónapjában az árak** összességében 2,4%-kal meghaladták a 2016. január–októberit. A fogyasztásban magas arányt képviselő járműüzemanyagok ára 8,0, a gyógyszerek, gyógyáraké 2,5%-kal növekedett. A dohányárak ára elsősorban a jövedéki adó emelése következtében 6,6, a szeszes italoké 2,0%-kal drágult. Az élelmiszerárak átlagosan 2,6%-kal nőttek, ezen belül a sertéshús 11, a cukor 9,2, a vaj, vajkrém 8,2, a sajt 7,8, a párizsi, kolbász 5,9, a bolti kávé 4,5, a kenyér 4,3, a tej 1,1%-kal drágult. A friss hazai és déligyümölcsért 3,9, a friss zöldségért 3,5%-kal kellett többet fizetni. A liszt 1,1, a csokoládé, kakaó 1,5%-kal kevesebbe került. A burgonya – felvásárlási árának mérséklődése miatt – 4,3, a tojás és a baromfihús – alap-

vetően az áfakulcsuk év eleji csökkentése hatására – 1,7, illetőleg 15%-kal olcsóbb lett.

- Az év első tíz hónapjában a fogyasztói kosárból közel 28%-kal részesedő szolgáltatások ára 1,6%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A távolsági utazásért, a külföldi üdülésért, a hírközlésért és a szemétszállításért kevesebbet, a víz- és csatornaszolgáltatásért, a munkahelyre, iskolába utazásért ugyanannyit, a többi szolgáltatásért többet kellett fizetni, mint 2016. január–októberben. A legnagyobb mértékben a belföldi üdülés (6,0%) és a postai szolgáltatás (5,9%) drágult. A háztartási energia ára 0,6, a ruházódási cikké 0,4%-kal emelkedett. Előbbi főcsoportban a szilárd tüzelőanyagok és a palackos gáz ára nőtt, a főbb rezsitételek (vezetékes gáz, elektromos energia, távfűtés) nem módosult. A tűzfűt 6,6%-kal drágábban lehetett megvásárolni a 2016. január–októberinél. A tartós fogyasztási cikkek ára 0,3%-kal alacsonyabb lett, ezen belül a tartós háztartási cikkeké 1,1%-kal nőtt. A járműveké változatlan maradt: az új személygépkocsikat 1,7%-kal drágábban, a használtakat 4,3%-kal olcsóbban forgalmazták. A tartós kulturális cikké (például televízió, számítógép, telefon) 3,6%-kal csökkent.
- A fogyasztói árak **októberben az előző hónaphoz képest** átlagosan 0,3%-kal emelkedtek. Az élelmiszerek ára 0,5%-kal nőtt, ezen belül a friss zöldség 6,7, a tojás 4,3, a liszt és a burgonya egyaránt 2,2%-kal drágult. A ruházódási cikkeket – elsősorban a szezonváltás miatt – 1,7%-kal magasabb áron lehetett megvásárolni. A szeszes italok, dohányárak ára átlagosan 1,0%-kal emelkedett. A háztartási energia 0,4%-kal többre került, ezen belül a tűzifa 3,8%-kal drágult. A járműüzemanyagok ára nem változott. A tartós fogyasztási cikkek és a szolgáltatások ára egyaránt 0,1%-kal mérséklődött szeptemberhez viszonyítva.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az előzetes **népmozgalmi** adatok alapján **2017 szeptemberében** 8131 gyermek született, és 9530-an haltak meg. Mind az élveszületések, mind a halálozások száma csökkent 2016. szeptemberhez viszonyítva, 5,4, illetve 4,1%-kal. Az élveszületések és a halálozások egyenlegeként kialakult 1399 fős természetes fogyás 4,4%-kal (59 fővel) haladta meg a 2016. szeptemberit.
- **2017 I–III. negyedévében** valamelyest kevesebb gyermek született és többen haltak meg, mint 2016 azonos időszakában. Az előzetes adatok szerint 2017. január–szeptemberben 68 339 **élveszületés** történt, ami 1,2%-kal (799 újszülötellel) kevesebb az egy évvel korábbinál. A születési arányszám 9,3 ezrelék, 0,1 ezrelékponttal alacsonyabb az előző év azonos időszakára számított értéknél. 2017 első három negyedévében 98 833-an **hunytak el**, 5,9%-kal (5504 fővel) többen a 2016 azonos időszakánál. A halálozási arányszám 0,8 ezrelékpontos növekedés mellett 13,5 ezreléket tett ki. A **csecsemőhalandóság** 3,4 ezrelékre mérséklődött.
- Az élveszületések és a halálozások egyenlegeként a **természetes fogyás** 30 494 fő volt, 6,3 ezer fővel több az egy évvel ezelőttinél. A népesség természetes fogyásának üteme 2017 eleje óta – augusztus kivételével – folyamatosan lassul.
- 2017. szeptember végéig 42 808 pár kötött **házasságot**, 1,9%-kal kevesebb a 2016. január–szeptemberinél.
- **2017. július–szeptemberben** az előző év azonos időszakához képest többen dolgoztak, miközben kevesebb volt a munkanélküliek száma és aránya. A 15–74 éves **foglalkoztatottak száma** 4 millió 451 ezer fő volt, 60 ezerrel több a 2016. július–szeptemberinél. A létszám növekedése teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiacon realizálódott, mivel a közfoglalkoztatottak száma 35 ezer fővel csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. A foglalkoztatottak közül 4 millió 402 ezren tartoztak a 15–64 évesek korcsoportjába, 57 ezer fővel (1,3%-kal) többen az egy évvel korábbinál, 68,7%-os **foglalkoztatási arányuk** 1,6 százalékponttal meghaladta a 2016. július–szeptemberit. A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, foglalkoztatási arányuk 2,3 százalékponttal, 75,9%-ra nőtt, a nőké

0,9 százalékponttal, 61,7%-ra emelkedett az előző év azonos időszaka-hoz viszonyítva. Mindhárom fő korcsoportot a foglalkoztatási arány növekedése jellemezte. A munkaerőpiacon kis létszámban megjelenő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 29,3, az ún. legjobb munkavállalási korú 25–54 éveseké 84,2, míg az idősebb, 55–64 éveseké 52,4%-ra bővült.

- **2017. július–szeptemberben** a 15–64 éves korcsoportba tartozó **munkanélküliek** 188 ezer fős **száma** egy év alatt 37 ezer fővel (17%-kal) lett alacsonyabb, ugyanezen időszak alatt a **munkanélküliségi ráta** 0,8 százalékponttal, 4,1%-ra csökkent. A munkanélküliség jelenlegi szintje – negyedéves adatokkal összevetve – a munkaerő-felmérés negyedszázados történetének legalacsonyabb értéke. A férfiak munkanélküliségi rátája alacsonyabb, mint a nőké (3,6 és 4,7%), egyúttal előbbieknél a munkanélküliségi ráta nagyobb mértékben (1,3 és 0,3 százalékponttal) javult. Mindhárom fő korcsoportra jellemző volt a munkanélküliség csökkenése. A 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 11,3, a 25–54 és az 55–64 éveseké pedig egyaránt 3,5% volt. Egy év alatt a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküliek aránya** számottevő mértékben, 7,5 százalékponttal, 40,6%-ra esett vissza, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 18,1-ről 15,4 hónapra mérséklődött.
- **2017. szeptemberben** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten⁵ átlagosan **bruttó** 292 900 forintot kerestek, 13,6%-kal többet az egy évvel ezelőttinél. A családi adókedvezmény nélküli **nettó átlagbér** ugyancsak 13,6%-kal nőtt, összege 194 800 forint, míg a kedvezmény figyelembevételével becsülhető nettó átlagkereset 202 700 forint volt.
- **2017 első kilenc hónapjában** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű **bruttó átlagkeresete** 290 900 forint volt, 12,8%-kal magasabb a 2016. január–szeptemberinél. A családi adókedvezmény nélküli **nettó átlagkereset** egy év alatt szintén 12,8%-kal, 193 400 forintra nőtt, míg a kedvezmény figyelembevételével számolt nettó bér 201 300 forintra becsülhető. (A családi adókedvezmény igénybevételenek 2017. évi szabályai a kétgyermekes családok esetében a nettó keresetek nagyságát pozitívan alakították.)
- A keresetek növekedési ütemére elsősorban a minimálbér és a garantált bérminimum 15, illetve 25%-os emelkedése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá az állami közmu-szolgáltató cégek alkalmazottait érintő keresetrendezés volt hatással.
- A **közfoglalkoztatottak nélkül** számolva a bruttó és a nettó átlagkereset egyaránt 11,8%-kal haladta meg a 2016. január–szeptemberit.
- A közfoglalkoztatottak figyelembevétele nélkül a **vállalkozásoknál** alkalmazásban állók nettó átlagkeresete 202 300 forint volt, 11,2%-kal magasabb az egy évvel korábbinál. A közfoglalkoztatottak nélkül számolva a **költségvetési szervezeteknél** nettó 206 400 forintot kerestek, 13,9%-kal többet a 2016. január–szeptemberinél, míg a **nonprofit szervezeteknél** alkalmazottak bére ugyanezen időszak alatt 10,1%-kal, 181 800 forintra nőtt.
- A fogyasztói árak 2,4%-os növekedése mellett a **reálkereset** 10,2%-kal emelkedett.
- A költségvetési és a nonprofit szférában dolgozók egy része, mintegy 108 ezer fő – a 2011–2012. évi adóváltozások ellentételezését szolgáló, a keresetbe nem tartozó – **kompenzációban részesült**, a juttatás havi összege átlagosan bruttó 8800, illetve 8500 forint volt.

⁵ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

Összefoglaló adatok

Mutató	2016	2016. IV. negyedév	2017. I. negyedév	2017. II. negyedév	2017. III. negyedév
Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %					
Bruttó hazai termék (GDP)	2,2	1,9 ^R	4,3 ^R	3,3 ^R	3,6 ⁺
Beruházás	-14,9	-21,0	23,3	26,8	..
A háztartások tényleges fogyasztása	3,8 ^R	3,6 ^R	2,6 ^R	3,5 ^R	..
A GDP százalékában					
Kormányzati szektor nettó hitelnyújtása, -felvétele	-1,9	-9,1	2,8	0,2	..
Ezer darab					
Az épített lakások száma	10,0	4,7	2,1	2,9	3,0
Mutató	2016	2017. április–június	2017. május–július	2017. június–augusztus	2017. július–szeptember
A 15–64 éves népességen belül, %					
Munkanélküliségi ráta	5,1	4,3	4,2	4,2	4,1
Foglalkoztatási arány	66,5	68,1	68,3	68,6	68,7
Mutató	2016	2017. július	2017. augusztus	2017. szeptember	2017. január–szeptember
Száma, fő					
Élveszületések	93 063	8 153 ⁺	8 081 ⁺	8 131 ⁺	68 339 ⁺
Halálozások	127 053	9 696 ⁺	10 127 ⁺	9 530 ⁺	98 833 ⁺
Természetes szaporodás/fogyás (-)	-33 990	-1 543 ⁺	-2 046 ⁺	-1 399 ⁺	-30 494 ⁺
Millió euró					
Külkereskedelmi termékforgalom					
Behozatal értéke	83 265	7 282	7 479	7 906 ⁺	68 826 ⁺
Kivitel értéke	92 990	7 585	7 937	8 835 ⁺	75 347 ⁺
Egyenleg	9 725	303	458	928 ⁺	6 521 ⁺
Változás az előző év azonos időszakához képest, %					
Behozatal volumene	4,9	8,4	9,5	..	8,7 ^{a)}
Kivitel volumene	4,4	2,2	7,3	..	6,4 ^{a)}
Mezőgazdasági termelői árak	-3,8	3,1	3,4	5,5	3,4
Ipari termelés volumene	0,9	0,3	6,8	5,4	5,2
Ipari belföldi értékesítésének volumene	-1,1	2,3	4,5	6,3	4,0
Ipari exportértékesítés volumene	0,3	1,0	9,2	5,9	5,7
Feldolgozóipari új rendelések volumene	-	-2,6	16,0	-1,8	-
Ipari termelői árak	-1,7	1,2	2,4	4,1	3,0
Építőipari termelés volumene	-18,8	21,4	36,8	23,8	27,0
Kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene	4,7	4,2	4,7	5,6	4,3
Kereskedelmi szálláshelyek					
összes vendégei	6,9	1,2	2,6	4,1	6,6
összes vendégéjszakái	6,7	1,5	3,0	5,4	6,8
Alkalmazásban állók létszáma ⁺	2,9	0,9	1,4	1,3	1,7
Bruttó átlagkereset, nominális ⁺	6,1	13,1	13,2	13,6	12,8
Nettó átlagkereset, nominális ⁺	7,8	13,1	13,2	13,6	12,8
Fogyasztói árak ^{b)}	0,4	2,1	2,6	2,5	2,4

a) 2017. január–augusztus.

b) 2017. október: 2,2%.

.. Nincs adat.

⁺ Előzetes adat.

- A jelenség nem fordult elő.

^R Revideált adat.

TÁBLÁZATOK

MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

- 3.1.1. A bruttó hazai termék (GDP) volumenindexei
- 3.1.2. A bruttó hazai termék (GDP) termelése folyó áron
- 3.1.5. A bruttó hazai termék (GDP) termelésének volumenindexei, 2005. évi átlagáron, előző év azonos időszaka = 100,0
- 3.1.9. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása folyó áron
- 3.1.12. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználásának volumenindexei, 2005. évi átlagáron, előző év azonos időszaka = 100,0

További táblázatok

Beruházás

- 3.3.1. A nemzetgazdasági beruházások teljesítményértéke gazdasági ágak szerint
- 3.3.2. A nemzetgazdasági beruházások volumenindexei gazdasági ágak szerint

További táblázatok

Külkereskedelem

- 3.5.2. A külkereskedelmi termékforgalom euróban, áru főcsoportonként
- 3.5.4. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei áru főcsoportok szerint
- 3.5.7. A külkereskedelmi termékforgalom euróban, országcsoportok szerint
- 3.5.9. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei országcsoportok szerint
- 3.6.9. A külkereskedelmi termékforgalom árindexei országcsoportok szerint
- 3.6.10. A külkereskedelmi termékforgalom árindexei áru főcsoportok szerint

További táblázatok

Kormányzati szektor

- 3.1.23. A kormányzati szektor főbb adatai
- 3.1.24. A kormányzati szektor negyedéves nem pénzügyi számlái

ÁGAZATI TELJESÍTMÉNYEK

Mezőgazdaság

- 4.1.1. Állatállomány
- 4.1.6. A mezőgazdasági termékek értékesítésének (felvásárlásának) volumenindexei
- 4.1.19. A fontosabb szántóföldi növények betakarított területe, összes termése és termésátlaga
- 4.1.20. A fontosabb zöldségfélék betakarított összes termése
- 4.1.21. A szőlő és a fontosabb gyümölcsfajok összes termése

További táblázatok

Ipar

- 4.2.1. Az ipari termelés és értékesítés értéke
- 4.2.2.1. Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei, az előző év azonos időszaka = 100,0

- 4.2.2.2. Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei szezonálisan és munkanappal kiigazítva
  - 4.2.4. Az ipari termelés értéke alágak szerint
  - 4.2.5. Az ipari termelés volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.12. Az ipar belföldi értékesítése alágak szerint
  - 4.2.13. Az ipar belföldi értékesítésének volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.16. Az ipar exportértékesítése alágak szerint
  - 4.2.17. Az ipar exportértékesítésének volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.28. Az ipari termelékenység indexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.29. A kiemelt feldolgozóipari ágazatok összes rendelésállománya
  - 4.2.32. A kiemelt feldolgozóipari ágazatok összes új rendelései
- További táblázatok

Építőipar

- 4.3.1. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe építményfőcsoportonként
- 4.3.2. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe ágazatonként
- 4.3.3. Az építőipari termelés fixbázisú és havi volumenindexei építményfőcsoportonként
- 4.3.4. Az építőipari vállalkozások szerződéseinek értéke és volumenindexei, építőipar összesen

További táblázatok

Lakásépítés, lakáspiac

- 2.3.1. Lakásépítés, lakásmegszűnés, üdülőépítés (negyedéves adatok)
- 2.3.2. Lakásépítés, lakásmegszűnés, üdülőépítés (kumulált adatok)
- 2.3.3. Kiadott új építési engedélyek (kumulált adatok)
- 2.3.4. Kiadott új építési engedélyek (havi adatok)
- 2.3.6. Lakáspiaci árindex

További táblázatok

Kiskereskedelem

- 4.4.9. A kiskereskedelmi üzletek forgalma
- 4.4.10. A kiskereskedelmi üzletek forgalmának kiigazítatlan volumenindexe
- 4.4.11. A kiskereskedelmi üzletek forgalmának naptárhatástól megtisztított volumenindexe

További táblázatok

Turizmus, vendéglátás

- 4.5.15. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma szállástípusonként
- 4.5.16. A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák szállástípusonként
- 4.5.17. Kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma országok szerint
- 4.5.18. A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák turisztikai régióként

4.5.19. A kereskedelmi szálláshelyek bruttó árbevételei szállástípusonként

4.5.20. A szállodák összefoglaló adatai

4.5.23. A vendéglátóhelyek eladási forgalma

További táblázatok

Szállítás, közlekedés

4.6.1. Belföldi áruszállítás

4.6.2. Nemzetközi áruszállítás

4.6.3. Áruszállítás összesen

4.6.14. Helyközi személyszállítás

4.6.15. Helyi személyszállítás

4.6.16. Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalma országonként

4.6.17. Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik száma gyártmány szerint

További táblázatok

Információ, kommunikáció

4.7.1. Bekapcsolt vezetékes telefon fővonalak és hívások száma

4.7.3. Mobil-előfizetések és hívások száma

4.7.7. Az internet-előfizetések száma hozzáférési szolgáltatások szerint

További táblázatok

TERMELŐI ÉS FOGYASZTÓI ÁRAK

Mezőgazdasági árak

3.6.11. A mezőgazdasági termékek termelőiár-indexei

3.6.13. A mezőgazdasági ráfordítások árindexei és az agrárrolló

Ipari árak

3.6.18. Az ipar termelőiár-indexei

3.6.19. Az ipar belföldi értékesítésének árindexei

3.6.20. Az ipar exportértékesítésének árindexei

Építőipari árak

3.6.25. Az építőipar termelői árindexei

Fogyasztói árak

3.6.1. Fogyasztóiár-indexek a termékek és szolgáltatások főbb csoportjai szerint

3.6.2. Fogyasztóiár-indexek a termékek és szolgáltatások részletes csoportjai szerint

3.6.5. Egyes termékek és szolgáltatások havi, országos fogyasztói átlagára

További táblázatok

TÁRSADALMI ÉS JÖVEDELMI FOLYAMATOK

Demográfiai helyzet

1.1. Népmozgalom

További táblázatok

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

2.1.0.1. A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, havi adatok

2.1.0.2. A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, havi adatok

2.1.1.1. A 15–74 éves foglalkoztatottak számának alakulása

2.1.1.2. A 15–64 évesek foglalkoztatási rátájának alakulása

2.1.1.3. A 15–74 éves munkanélküliek számának alakulása

2.1.1.4. A 15–74 évesek munkanélküliségi rátájának alakulása

További táblázatok

Alkalmazásban állók, keresetek

2.1.31. Összefoglaló táblák – nemzetgazdaság összesen

2.1.32. Összefoglaló táblák – vállalkozások összesen

2.1.33. Összefoglaló táblák – költségvetés összesen

2.1.34. Összefoglaló táblák – nonprofit szervezetek összesen

További táblázatok

Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek

2.4.2. Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek

2.4.6. Ittasan okozott balesetek

További táblázatok

TERÜLETI ADATOK

Népesség, népmozgalom

Társadalom

Általános gazdasági mutatók

Gazdasági ágazatok

NEMZETKÖZI ADATOK

További információk,

adatok (linkek):

www.ksh.hu

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789